

Mit kezdünk a betegséggel?

Sarokkő

(kibővített jegyzet)

2018.07.08.

Suhai György

Mi az első dolog, ami eszedbe jut, amikor megbetegszel? Milyen gyógyszert kell beszélni, hogy elmúljon a betegség. S ha ez nem segít, akkor irány az orvos. S ha ez sem segít, akkor jön az imádság. Lehet, hogy többen már menet közben is imádkoznánk mielőbbi gyógyulásért, és hogy hasson a gyógyszer, vagy hogy jó kezekbe kerüljünk. De kevesen mernénk arra gondolni, hogy esetleg valamilyen bűn van a betegség hátterében.

Nézzük meg, hogyan gondolkodik Isten a betegségről és mire szólít fel bennünket, amikor megbetegszünk!

Jak 5:13-18 Szenved valaki közöttetek? Imádkozzék! Öröme van valakinek? Dicséretet énekeljen!

14 Beteg valaki közöttetek? Hívja magához a gyülekezet véneit, és imádkozzanak érte, és kenjék meg olajjal az Úr nevében. **15** És a hitből fakadó imádság megtartja a beteget, és az Úr felsegíti őt. És ha bűnöket követett is el, bocsánatot nyer. **16** Valljátok meg bűneiteket egymásnak, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok. Az igaz buzgó könyörgésének nagy ereje van. **17** Illés ember volt, hozzánk hasonló természettel, és amikor buzgó imádsággal kérte, hogy ne legyen eső, nem volt eső a földön három esztendeig és hat hónapig. **18** Aztán ismét imádkozott, és az ég esőt adott, és a föld meghozta termését.

Íme Isten útmutatása arra az esetre, ha valaki a gyülekezetből megbetegszik. Bevallom nektek, hogy életemben eddig egyetlen prédikációt hallottam erről a szakasról. De meg vagyok róla győződve, hogy ez sokkal fontosabb ennél. Hiszen sok mindent megtudhatunk ebből a részből arról, hogy hogyan gondolkodik Isten az emberről, a gyülekezetéről, a betegségről, a bűnről, a betegség és a bűn kapcsolatáról és arról, hogy hogyan akarja helyreállítani Isten az embert.

Mielőtt belemennénk a szöveg részleteibe, jöjjön néhány háttér információ.

Jakab a jeruzsálemi ősgyülekezet vezetője volt, aki minden bizonnyal Jézus testvére volt, magát mégis az „Úr Jézus Krisztus szolgájának” (1:1) nevezi. A levél a Krisztus utáni 40-es évek közepén íródhatott, „a szétszóratásban levő 12 törzsnek” (1:1). Tehát az Izráelen kívül élő zsidókból lett keresztyéneknek íródott. Ez egy általános levél, tehát itt szereplő instrukciók minden valaha élt keresztyénre és minden valaha létrejött gyülekezetre vonatkoznak, tehát a mi romagyülekezeteinkre épp úgy, mint a Sarokkőre.

Nézzük meg a felolvasott részt versről versre.

Három élethelyzet, három különböző utasítás. Az első a szenvedés:

13 Szenved valaki közöttetek? Imádkozzék!

Fontos, hogy lássuk, hogy a szenvedés nem azonos a betegséggel. Az, Jakab szerint egy másik kategória. Ugyanaz a görög szó szerepel itt, mint a 10. versben (*kakopatheó*):

10 A szenvedésben (*kakopatheó*) és hosszútűrésben vegyetek példát, testvéreim, a prófétáktól, akik az Úr nevében szóltak. **11** Íme, boldognak mondjuk a túrni tudókat. Jób hosszútűréséről hallottatok, és az Úrtól való végét láttátok, hogy az Úr igen irgalmas és könyörületes.

Vagyis ha szenved valaki közöttetek, akkor imádkozzon azért, hogy mindvégig ki tudjon tartani a szenvedésben! Valószínűleg *a hitünkért kapott szenvedésre* gondol elsősorban. Jób és a próféták is a hitükért szenvedtek. Ilyenkor helyénvaló az olyan imádság, mint pl.: „Uram, ha akarod, te bármikor véget tudsz vetni a szenvedésemnek, mindazáltal ne az én akaratom legyen meg, hanem a tiéd. Kérlek, add, hogy el ne veszítsem a hitemet. Adj erőt, hogy ki tudjak tartani!”

A második élethelyzet az öröm.

13 Öröme van valakinek? Dicséretet énekeljen!

A harmadik élethelyzet a betegség, amikor valaki megbetegszik.

14 Beteg valaki közöttetek? Hívja magához a gyülekezet véneit, és imádkozzanak érte, és kenjék meg olajjal az Úr nevében.

Egy részletes, konkrét utasítás ez. Itt egy másik szó szerepel, mint ami a szenvedésnél: *asztheneó* - megbetegedni, elgyengülni. Tehát mit mond Jakab? Ha szenvedések érnek, akkor imádkozzunk kintartásért. Ha örömünk van, dicsérjük az Urat. Ha pedig megbetegszünk, a gyülekezet vénei imádkozzanak értünk úgy, hogy közben megkennek olajjal. Tehát a gyülekezet vénei kérik el a gyógyulást Istentől. Isten, Jakab szerint, a gyülekezet elöljáróira bízva a gyógyulásért való imádság szolgálatát. Pálnál a gyógyítás ajándékairól olvasunk, amelyet egyes gyülekezeti tagok kapnak (1 Kor 12:9).

Az olaj ez esetben nem orvosság (noha orvosságként is használták akkoriban), hanem a Szentlélek jelenlétét szimbolizálja. Amikor Jézus kiküldi tanítványait, ők is olajjal kenve gyógyítanak betegeket (Mk 6:13). Ez egy olyan instrukció, melyhez nagyon komoly ígéretet fűződik:

15 És a hitből fakadó imádság [tehát Isten útmutatását komolyan vevő és az Ő gyógyító erejében bízó vének imádsága] *megmenti* a beteget, és az Úr felsegíti őt [a beteggyáról]. És ha bűnököt követett is el, bocsánatot nyer.

Ez kb. olyan, mint amikor azt mondta Elizeus Naámánnak, hogy fürödj meg hétszer a Jordánban és megtisztulsz. Miért pont a Jordánban, miért pont hétszer? Mert a próféta ezt mondta. Miért olajjal kell megkenni a beteget? Miért pont a véneknek? Miért nem elég csak egyszerűen imádkozni érte többeknek? Mert az Úr ezt rendelte és azt ígérte, hogy miközben ezt tesszük, meggyógyulnak a betegek a gyülekezetben. Pont. Ahogy meggyógyult Naámán is, amikor megfürdött 7x a Jordánban.

Figyeljétek meg, hogy semmi olyan nem szerepel itt, hogy ha Isten is úgy akarja, vagy ha egyezik az Úr tervével, ha lehetséges, akkor Isten meg fog gyógyítani. *Jakab* nem az Isten akaratára, hanem *az imádkozók hitére helyezi a hangsúlyt*. Ha hitből kérjük a gyógyulást, akkor Isten meg fogja gyógyítani a beteget a gyülekezetben belül. – ígéri Jakab.

Ugyanezt mondja Jézus is a vérfolyásos asszonynak:

Mt 9:22 Jézus pedig megfordulva rátekintett és ezt mondta: Bízzál lányom, **a te hited megtartott téged. És meggyógyult** az asszony abban az órában.

Vagy amikor egy apa jött Jézushoz, hogy gyógyítsa meg az ő epilepsziás fiát. Az apa azt mondja Jézusnak:

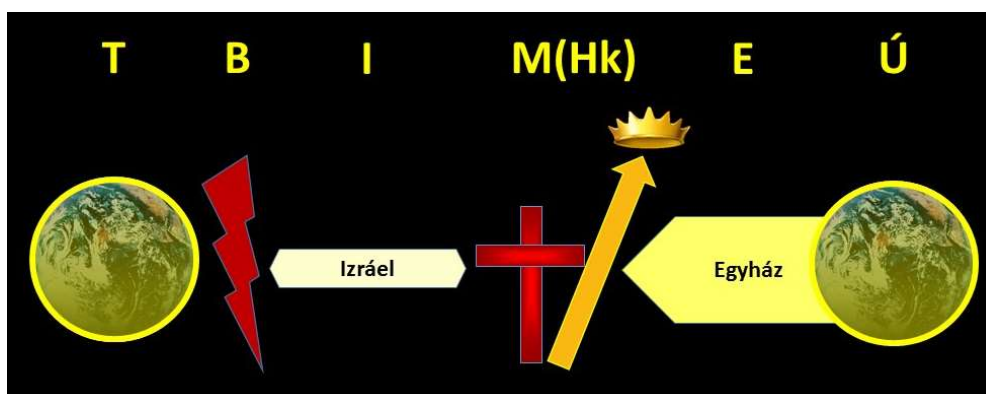
Mk 9:22-24 **Ha tehetsz valamit, akkor segíts rajtunk és könyörülj rajtunk.** ²³ Jézus pedig ezt mondta neki: **Ha te képes vagy hinni, akkor minden lehetséges annak, aki hisz.** ²⁴ A gyermek atyja pedig azonnal kiáltván, könnyhullatással monda: Hiszek Uram! Légy segítségül az én hitetlenségemben.

Nem kizárt, hogy sokak számára ugyanilyen hitharcot fog eredményezni ez a mai üzenet is. Hiszen olyan dolgok fognak elhangzani, amelyek a legtöbbünk számára újdonságként és merészen hangzanak, pedig nem azok.

A másik meglepő dolog, hogy Jakab nem csak fizikai gyógyulást, helyreállítást ígér, ha hittel kérjük azt, hanem a fizikai gyógyulással együtt bűnbocsánatot is!

15 És a hitből fakadó imádság megmenti a beteget, és az Úr felsegíti őt. És ha bűnöket követett is el, bocsánatot nyer. **16** Valljátok meg bűneiteket egymásnak, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok.

Bűn és betegség, bűnbocsánat és gyógyulás. Miről van itt szó? Ahhoz, hogy megértsük Jakab gondolatmenetét, meg kell értsük, hogy miként gondolkodott egy zsidó ember a betegségről illetve a bűn és a betegség kapcsolatáról. Jakab levele zsidóknak íródott, akik bizonyára jól ismerték az ÓSZ-et. Jakab egyébként is sokat idéz az ÓSZ-ből. Miért? Mert ezzel is jelzi, hogy mi, Isten ÚSZ-i népe ugyanakkor a Nagy Történetnek vagyunk a részesei és főszereplői, mint a zsidó nép volt: **Teremtés-Bűnbeesés/Lázadás-Izrael-Jézus/Megváltás-Krisztus Egyháza-Újjáteremtés.**

Jakab be akar vonni bennünket a Történet sodrásába. Két kérdést kell mindig föltennünk, amikor egy ÚSZ-i részt olvasunk: 1. Hol vagyunk a drámában?/Melyik felvonásról beszél a szerző? („Krisztus egyháza”) 2. Melyek az adott felvonás előzményei? Mi vezetett oda, ahol vagyunk? Nézzük meg, mit tanított az ÓSZ a betegség és a bűn kapcsolatáról (a teljesség igénye nélkül).

Isten az embert eredetileg egészségesnek teremtette, egy örökké tartó fizikai létformára. Tudjuk jól, hogy a betegség és a halál a bűneset következményeként jött be a világba.

Isten kiválaszt egy embert, Ábrahámot és az ő családját. Vele kapcsolatosan olvasunk először a Bibliában gyógyulásról:

DIA 1 Móz 20:17 Könyörgött azért Ábrahám az Istenhez, és meggyógyította Isten Abiméleket, és az ő feleségét, és az ő szolgálóit; és szültek.

Ábrahám családjából nagy nép lesz, akiket Isten azért választott ki, hogy rajtuk és általuk elkezdje helyreállítani mindazt az emberben és a teremtett világban, amit a bűn megromtott. Miután Isten kiszabadítja az ő népét a fáraó rabságából, a következőket ígéri az ő népének:

DIA 2 Móz 15:26 És ezt mondta: **Ha a te Uradnak Istenednek szavára hűségesen hallgatsz** és azt cselekedsz, ami kedves az Ő szemei előtt és figyelsz az Ő parancsolataira és megtartod minden rendelését, **egyet sem bocsátok rád ama betegségek közül**, amelyeket Égyiptomra bocsátottam, mert én vagyok az Úr, a te gyógyítód.

DIA 2 Móz 23:25 És szolgáljátok az Urat a ti Istenedeket, akkor megáldja a te kenyeredet és vizedet és **eltávolítom közületek a betegséget**.

Az egészség tehát az Isten iránti hűség következménye, áldása volt. Isten azt ígérte, hogy ha a nép hűséges marad Hozzá, akkor vissza fogja szorítani az ő népe köréből a bűneset egyik legkézzelfoghatóbb következményét, a testi betegséget. Miért fontos ez?

Az Egyiptomból kiszabadított zsidó népre úgy kell tekintenünk, mint egyfajta új Ádámra, új emberiségre, egy új kezdetre, új teremtésre, ahol az ősi átok megtörik és áldásra fordul. Isten a zsidó nép által akarta megmutatni ennek a világnak, hogy mit jelent az ő akarata szerint élni Isten világában, Isten eredeti teremtési szándékával összhangban, Isten áldásaiban bővülködve. Mivel Isten eredeti tervében nem volt benne a betegség, ezért Isten egészséget, gyógyulást ígér az ő népének a velük kötött szövetséges szeretetkapcsolat keretein belül.

A betegség akkor fog megjelenni (ugyanolyan mértékben, mint a világban), ha a nép elfordul Istentől, azaz bűnbe esik. A betegség az Isten iránti hűtlenség átka volt.

DIA 5 Móz 28:15, 22, 27-28, 35, 45 Ha pedig nem hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára, hogy megtartsd és teljesítsd minden parancsolatát és rendelkezését, amelyeket én ma parancsolok neked: **rádszállnak mindezek az átkok** és beteljesednek rajtad... ²² Megver téged az Úr **sorvadással, hidegleléssel, gyulladással és lázzal**... ²⁷ Megver téged Isten Égyiptom **fekélyével, kiütéssel [héb. tumorral], varral és viszketegséggel, amelyekből nem tudsz kigyógyulni** [emberi/orvosi segítséggel]... ²⁸ Megver téged az Úr **tébolyodással, vaksággal és elmezavarral [héb. szív-megzavarodással]**... ³⁵ Megver téged az Úr **fekéllyel a te térdeden és a combodon, amelyből nem tudsz kigyógyulni**, talpadtól fogva a koponyádig... ⁴⁵ És **ezek az átkok mind rádszállnak**, és üldöznek téged és beteljesednek rajtad, míg csak el nem pusztulsz; mert nem hallgattál az Úrnak, a te Istenednek szavára, hogy megtartottad volna parancsolatait és rendelkezéseit, amelyeket megparancsolt neked.

Ezért imádkozhat így Dávid:

DIA Zsolt 38:3 Nincs épség testemben a te haragodtól; nincs békesség csontjaimban **vétkeim miatt**. ⁴ (38:5) **Mert bűneim elborítják fejemet**; elhordozhatatlan teherként nehezednek rám. ⁵ (38:6) Megbűdösödtek és elmérgesedtek sebeim oktalanságom miatt. ⁶ (38:7) Ellankadtam, meggörnyedtem nagyon; naponta szomorúan járok. ⁷ (38:8) **Mert derekam megtelt fájdalommal, és nincs ép hely testemen**.

És ezért imádkozhatja azt is, hogy

DIA Zsolt 103:2-3 Áldjad én lelkem az Urat, és el ne feledkezzél semmi jótéteményéről. ³ **Aki megbocsátja minden bűnödöt, meggyógyítja minden betegségedet**.

Ugyancsak erre az összefüggésre utal, hogy a leprából való tisztulásnál/gyógyulásnál vétekért való áldozatot is be kellett mutatni (3 Móz 14:12). Bizonyára arra az esetre, ha a leprát valamilyen vétek következményeként engedte rá Isten az illetőre.

Ezzel összhangban Ézsaiás azt jövendöli az eljövendő Messiásról, hogy ő nem csak a bűneinket/vétkeinket fogja elhordozni a kereszten, hanem a bűneink következményét, a betegségeinket is.

DIA Ézs 53:4-5 Pedig **betegséginket ő viselte**, és fájdalmainkat hordozta, és mi azt hittük, hogy Istent ostorozza, veri és kínozza őt! ⁵ És ő **megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünk büntetése rajta van, és az ő sebei által gyógyultunk meg.**

Máté, nem véletlenül, éppen Jézus egyik tömeges gyógyítási szolgálata után idézi ezt a próféciát:

DIA Mt 8:16-17 Az est beálltával pedig sok megszállottat vittek hozzá, és [egyetlen] szóval kiűzte a tisztátalan lelkeket, és **meggyógyított minden beteget**; ¹⁷ hogy beteljesedjék, amit Ézsaiás próféta mondott [és amit a Zsolt 103-ban ígért Isten], így szólva: **Ő vette magára a mi erőtlenségeinket, és Ő hordozta a mi betegségeinket.**

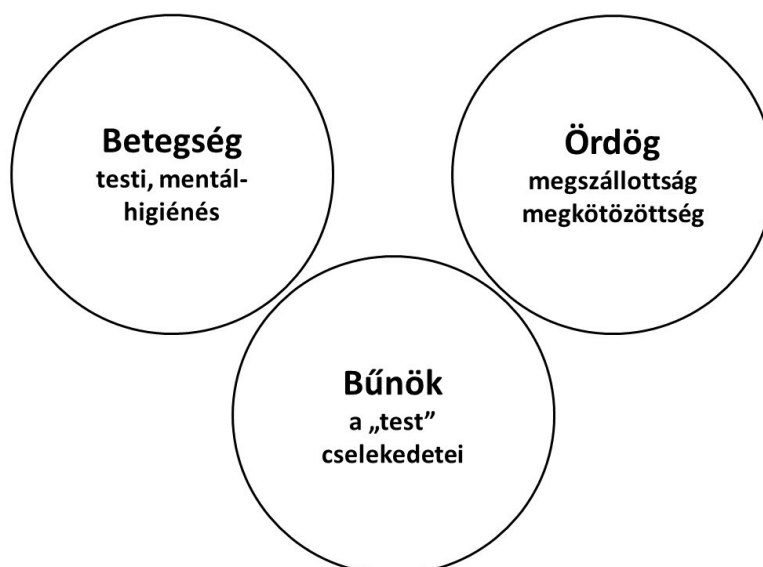
Ez azt is jelzi, hogy Izráel népe, melynek Isten egészséget, a betegség távol tartását ígerte, átok alatt volt, amikor Jézus megjelent a színen. Megszegték a szövetséget, rég elpártoltak Istentől és ugyanolyan sok beteg volt a nép körében, mint az őket körülvevő világban. Jézus tömeges, átfogó gyógyítási szolgálata Isten szövetségmegújítási szándékát jelzi (csakúgy, mint az eső megérkezése Illés idejében, ld. később), mely az úrvacsora szereztetésében illetve Jézus kereszthalálában és feltámadásában csúcsonylik majd ki.

Mert:

Gal 3:13-14 Krisztus váltott meg minket **a törvény átkától, átokká lévén értünk**; mert meg van írva: Átkozott mindenki, aki fán függ;

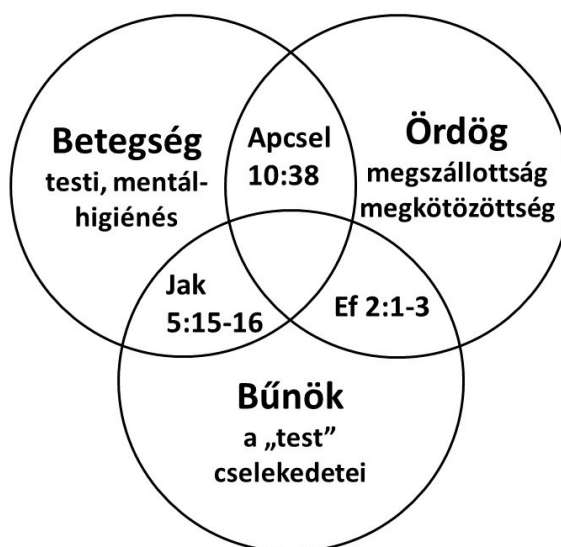
Jézus nem csak a bűneinktől váltott meg, hanem a bűneink átkától, következményétől is, beleértve a betegséget. És most már értjük azt is, hogy miért adott először bűnbocsánatot a tetőn leeresztett bénának. Mert Jézus és a zsidó nép gondolkodásában a bűn és a betegség szervesen összekapcsolódott egymással. Nem úgy, mint a miénkben.

Mi, nyugati, felvilágosult, természettudományos beállítottságú emberek mindent megpróbálunk egymástól elválasztva értelmezni és definiálni.

Mi nyugati keresztyének azt mondjuk, hogy a gyülekezetben a bűnökkel kell foglalkoznunk. Ha valaki beteg, vagy megszállott, az forduljon orvoshoz, pszichiáterhez, szakemberhez. Persze közben imádkozunk is érte.

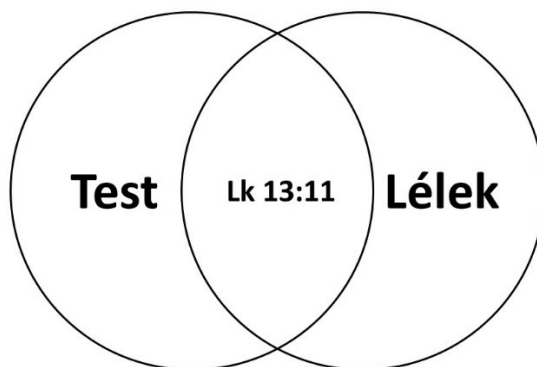
A bibliai szerzők mindent, a hozzá kapcsolódó dolgok viszonyában értelmeztek. A biblikus világképben ez a három dolog szervesen összekapcsolódik egymással.

Apcsel 10:38 [Jézus] amerre csak járt, jót tett és meggyógyított mindenkit, aki az ördög hatalma alatt volt.

Lukácsnál, az orvosnál, különösen is elmosódik a határ betegség és megkötözöttség között vagyis a testi és lelki gyógyulás között, ezzel is jelzi a test és lélek elválaszthatatlanságát.

Lk 13:11 Volt ott egy asszony, akiben **betegség lelke volt** tizennyolc éve; és meg volt görnyedve, nem tudott teljesen felegyenesedni.

Ef 2:1-3 Titeket is megelevenített, akik halottak voltatok **vétkeitek és bűneitek miatt**, ² melyekben jártatok egykor e világnak megfelelően, **a levegőbeli hatalmasság fejedelme szerint, ama lélek szerint, mely most az engedetlenség fiaiban munkálkodik**; ³ Egykor mi mindnyájan ezek között forgolódtunk, **követve testünk kívánságait**, cselekedve a test és a gondolatok akaratát.

Jakab is beszél az ördögről:

Jak 4:7 Engedelmeskedjete azért az Istennek, **álljatok ellene az ördögnek**, és elfut tőletek.

- A nyugati orvostudomány is elismeri, hogy a testi betegségeink nagy része (kb. 80%-a) pszichoszomatikus, azaz lelki eredetű.
- Egy nem keresztyén pszichiáter mondta egyszer¹: „ha sikerülne meggyőzőnöm a pácienseimet, hogy a bűneik már meg vannak bocsátva, legalább a 75%-uk gyógyultan távozhatna a kórteremből”!
- Egy lelkipozóói hétvégén történt egyszer, hogy amikor egy hosszú idő óta hallókészülékkel élő, súlyosan nagyot halló asszony végre meg tudott bocsátani az ellene vétkező rokonának, azonnal helyrejött a hallása és nem volt többé szüksége hallókészülékre.

Nem azt állítom ezzel, hogy minden egyes betegség mögött valamilyen konkrét bűn, vagy démoni befolyás áll (de igen valószínű, hogy sokkal több betegségünknek vannak ilyen lelki okai, mint gondonánk). Jakab is úgy fogalmaz, hogy “ha bűnt követett is el”.

Lehet, hogy nem is volt olyan nagy „butaság”, amit a vakon születettel kapcsolatban kérdeztek Jézustól a tanítványai?

Jn 9:2-3 Mester, ki vétkezett, ő vagy a szülei, hogy vakon született? ³ Jézus így felelt: Sem ez nem vétkezett, sem ennek szülei: hanem, hogy az Isten munkái nyilvánvalókká legyenek benne.

Lehet, hogy Jézus arra célzott, hogy *ebben az esetben* éppen nem volt összefüggés a vakon született vagy az ő szüleinek bűne és a betegség között, de egyébként, általánosságban ez egy reális feltételezés lett volna (ld. 5 Móz 28:28)?

¹ Sajnos már nem emlékszem a nevére.

Vagyis Jakab azt mondja, összhangban az ÓSZ-i gondolkodással, hogy ha valaki megbetegszik a gyülekezetben, ne csak a betegséggel (a testi tünettől, rendellenességgel) foglalkozzon, hanem kérdezze meg az Urat, hogy van-e valami bűn, hitetlenség, engedetlenség vagyis lelki rendellenesség a betegség hátterében és azt is vallja meg, hogy mind testileg, mind lelkileg helyreállhasson. Mert a gyülekezet közössége az a hely jelenleg ezen a földön, ahol Isten, Jézus Krisztus halálának és feltámadásának köszönhetően megkezdte a világ és benne az ember testi-lelki helyreállítását, meggyógyítását.

2 Kor 5:17 Aki Krisztusban van, új teremtés az, a régié elmúltak, íme újjá lett minden.

Mi vagyunk az új teremtés népe, az új teremtés előíze. Egy előzetes abból a világból, ami majd beköszönt az egész világra Jézus második eljövételével. És ha a világ teremtésekor nem volt betegség, sem bűn és az új ég és új földön sem lesz, akkor nem szabad meglepődnünk annak a gondolatán, hogy a gyülekezetben sem kellene jelen lennie sem a bűnnek, sem a betegségnek.

Isten máshol is jelzi azt, hogy ő valóban fel akarja számolni a bűneset következményét, azaz mind a bűnt, mind a betegséget, mind pedig a démoni megkötöttséget az ő népében. Láttuk, hogy Jézus, amikor közöttünk járt, hirdette az evangéliumot, mely evangéliumhirdetés részeként ördögöket űzött, betegeket gyógyított és bűnbocsánatot adott, majd ugyanezzel a küldetéssel bízta meg a benne hívőket:

Mk 16:15-18 És ezt mondta nekik: Menjetek el az egész világra, **hirdessétek az evangéliumot** minden teremtésnek. ¹⁶ Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözüli; aki pedig nem hisz, elkárhozik. ¹⁷ Azokat pedig, **akik hisznek**, ilyen jelek követik: **az én nevemben ördögöket űznek**; új nyelveken szólanak. ¹⁸ Kígyókat vesznek fel, és ha valami mérgezőt isznak, nem árt nekik; **betegekre vetik kezeiket, és meggyógyulnak.**

Jn 20:22-23 És mikor ezt mondta, rájuk lehell, és ezt mondta nekik: Vegyetek Szent Lelket: ²³ **Akiknek bűneit megbocsátjátok, megbocsátatnak azoknak; akikéit megtartjátok, megtartatnak.**

Az egyháznak erről a hármasküldetéséről tesznek bizonyosságot a korai egyház életéről szóló feljegyzések. Erre utal a gyógyítás ajándéka is (1 Kor 12:9). És erre utal az is, amit Pál az Úrvacsorával kapcsolatban ír, ahol ugyancsak előkerül a betegség és a bűn kapcsolata:

DIA 1 Kor 11:29-30 Mert aki méltatlanul eszik és iszik, **ítéletet eszik és iszik** magának, mert nem becsüli meg az Úr testét. ³⁰ **Ezért van közöttetek sok erőtlenség és betegség és halszaga sokan.**

Pál ezt egy olyan korban írja, ahol a társadalomban alapvetően sok erőtlenség és beteg ember volt és nagy volt a korai halálozások száma. Ez pedig indirekt módon arra utal, hogy *a gyülekezetekben ez alapvetően másként volt*: ott relatíve sok lehetett a fizikailag erős és egészséges ember és kevesen haltak meg "idő előtt". Az volt a feltűnő, ha valaki megbetegedett, meggyengült és korábban meghalt. Úgy látszik, tényleg az Úr volt az ő "gyógyítójuk" (2 Móz 15:26), aki tényleg meggyógyította minden betegségüket (Zsolt 103:3).

Ez hasonló helyzet lehetett ahhoz, amikor a pusztában vándorló népet támadták meg mérges kígyók az egyik lázadásuk miatt, Isten "ítéleteként" és "haltak meg sokan Izráel népéből" a kígyómérgektől (4 Móz 21:6). De hisz a puszta tele volt mérgeskígyókkal! Az lett volna a természetes, ha naponta több ezer kígyómérgezés vagy támadás éri a mintegy 2 millió emberből álló népet a pusztában és emiatt

sokan meghalnak. Az, hogy nem ez történt, egyedül Isten különös kegyelmének köszönhető. Isten megtörte a kígyók hatalmát és távol tartotta őket a néptől.

“Az egészség Isten Lelke hatásának tulajdonított helyreállása ismert és állandó kísérő jelensége lehetett a korai keresztyénség, de valószínűleg a a korinthusi gyülekezet életének is”² (Dr Cserhádi Sándor)

Úgy látszik ugyanez történt a korinthusi gyülekezet esetében is, Isten megtörte a betegség, erőtlenség és halál hatalmát (Jézus kereszthalála által, amit a Mózes által készített rézkígyó is előrevetített, vö. Ézs 53:3-4) és alapvetően távol tartotta azokat az ő népétől.

Az sem kizárt, hogy éppen az Úrvacsra megbecsülése és az azzal való rendszeres élés biztosította a gyülekezet számára a fizikai egészséget úgy, ahogy egykor az Élet fájáról való evés biztosította Ádámnak és Évának, hogy fizikai értelemben is örökké éljenek, azaz hogy egészségesek, életerősek maradjanak és ne haljanak meg (1 Móz 3:22)³.

Egy 4. századi úrvacsorai imádságban a következőket olvassuk:

“Igazság Istene, szálljon a te szent Igéd e kenyérre, hogy a kenyér az Ige testévé váljék, és e pohárra, hogy az Igazság vérévé váljék. És add, hogy akik belőle részesülnek éltető orvosságot kapjanak minden betegség gyógyítására és minden hitbeli növekedésben és erényben való megerősítésre.”⁴

Egyik pedagógus ismerősömnek izületi gyulladása volt és már alig bírt a táblára írni a fájdalomtól. Könnyörgött az Úrhoz, hogy vegye el tőle a gyulladást. Isten egy Úrvacsora alkalmával gyógyította meg őt.

Ézs 33:24 És nem mondja egy lakos sem [a helyreállított Jeruzsálemben]: **beteg vagyok!** [és miért nem lesz senki beteg? Mert] a nép, amely benne lakik, **bűnbocsánatot nyer.**

Ezért kívánhatja János ezt Gájusznak:

3 Jn 1:2 Szeretett barátom, imádkozom, hogy mindenben bővölködjél, és **légy egészséges** [a szerint], **ahogy bővölködik a lelked.**

Ezt a testi-lelki helyreállítást jelzi a 15. versben szereplő “*megtartja a beteget*” kifejezés is, mely a görögben *szódzó* vagyis “üdvözít”, ami alatt mi általában kizárólag a lelkünk üdvösségét értjük. Ám itt kifejezetten a testi “üdvösségre”, azaz a testi gyógyulásra használja a szerző, amire lenne egy sokkal kézenfekvőbb kifejezés is (*íáomái*, meggyógyít), amit pedig, szintén meglepő módon a következő versben használ:

16 Valljátok meg bűneiteket egymásnak, és imádkozzatok egymásért, hogy **meggyógyuljatok.**

² Cserhádi Sándor, *Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt első levele* (Luther Kiadó: Budapest, 2008), 554.

³ Minderről bővebben ld. „[120 év – átlagéletkor vagy kegyelmi idő?](http://istenalma.hu)” (istenalma.hu).

⁴ *Szerapion sakramentáriuma*, 1. imádság. Cypriánusz (Kr.u. 3. sz.) beszámol arról, hogy voltak, akik már elhajlottak a hittől, mégis vettek úrvacsorát, ami után úgy érezték magukat, mint akiket megmérgezték, mások megőrültek vagy úgy érezték, mintha a kenyér megégett volna (*On the Lapsed*, 24-26, <http://www.newadvent.org/fathers/050703.htm>).

Az üdvösség és gyógyulás tehát a bibliai szerzők (és így Isten) szerint egymással felcserélhető fogalmak⁵ és valahol mindkettő az egész ember (test és lélek) helyreállítását jelzi: “üdvösség” = bűnbocsánat és testi gyógyulás.

Ez nem jelenti azt, hogy a gyülekezetekben többé nem fog megbetegedni senki, mint ahogy azt sem, hogy többé nem fog senki vétkezni. De azt igen, hogy *ezeket nem szabad a gyülekezeti/hívó élet természetes részének tekinteni*. Határozottan fel kell lépni mind a bűnök (ld. az ÚSZ-i leveleket), mind a betegségek ellen, melyek Jakab és Pál szerint is bizonyos bűnök következményei is lehetnek.

De ha Krisztus felvitte a keresztre a bűneinkkel együtt a betegségeinket is, akkor hogy betegedhet meg egyáltalán bárki is a gyülekezetben? Noha nem vagyunk többé átok alatt, de ha nem élünk, hívó emberként, Isten rendje szerint, azaz az új teremttéssel összhangban, annak örökkévaló következményét, a végső ítéletet nem kell ugyan elszenvendünk, de az életvitelünknek lehetnek evilági következményei. Ha egy kocsit nem rendeltetésszerűen használunk, az tönkre fog menni, akár hívó vezet, akár nem. Ugyanígy van ez a testünkkel is.

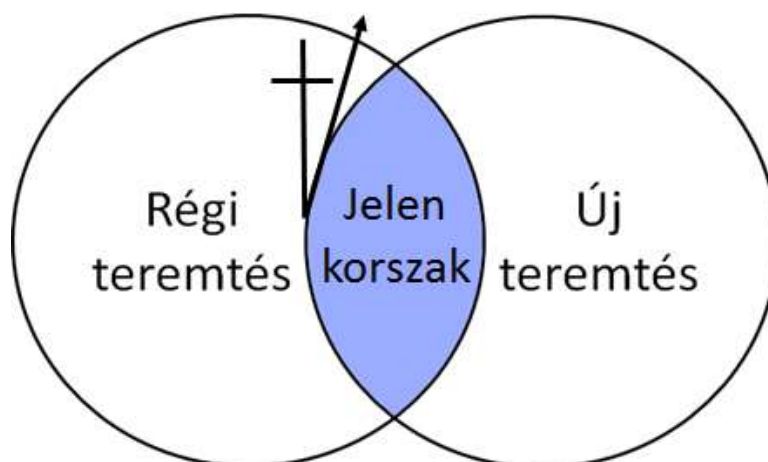
Rm 8:13 Ha test szerint éltek, meghaltok (és hozzátehetjük, hogy megbetegedtek), de ha a test cselekedeteit a Lélekkel megöklítitek, éltek.

De még a bűnünk következtében esetlegesen megjelenő betegség (ld. az Úrvacsorával való visszaélést) is eszközzé válik a szerető Isten kezében arra, hogy bennünket neveljen, megtartsa, terelgessen:

1 Kor 11:32 Mikor ítéltetünk, **az Úr nevel bennünket**, hogy el ne kárhozzunk a világgal együtt.

Nem elgondolkodtató, hogy mi teljes magabiztossággal kijelentjük egy őszinte bűnbánatot tartónak, hogy Isten, Jézusért megbocsátotta a bűneit (pl. 1 Jn 1:9 alapján), de egy betegségből való gyógyulásért már nem merünk ilyen bátran imádkozni a Jak 5:14-16 alapján.

Mindezzel együtt azt azért én se merném kijelenteni, hogy ha hiszünk, akkor Isten minden betegségünkből *még ebben a földi életben* meg fog gyógyítani, mint ahogy azt sem, hogy még ebben a földi életben teljesen eltűnik a bűn az életünkből, hiszen a „már, de még nem” feszültségében élünk, vagyis a régi és az új teremttés „átlapolódásánál” (ld. lenti ábra).

⁵ Lukács, az orvos, is a *szózdó*-t használja, amikor Jézus meggyógyítja a vérfolyásos asszonyt: “Eredj el! A te hited megtartott téged.” (Lk 8:48).

Rm 13:12 Az éjszaka elmúlt, a nappal pedig elközelített, vessük el azért a sötétségnek cselekedeteit, és öltözzük fel a világosság fegyvereit.

1 Jn 2:8 Mert a sötétség elmúlóban van, és az igazi világosság már fénylik.

Isten/A mennyek országa/Az új teremtés/A világosság már betört a mi földi világunkba (a régi teremtésbe) Jézus halálával és feltámadásával (aki Krisztusban van új teremtés az) és folyamatosan terjed, ezért várható sok gyógyulás is (valószínűleg sokkal több, mint hinnénk). Ám a maga teljességében majd csak Jézus Király második eljövetelkor fog helyreállni Isten uralma a földön, amikor minden betegség és a bűn minden romboló hatása és következménye megszűnik a teremtett világon (Jel 21:4).

Jel 21:4 És [akkor majd] Isten eltöröl minden könnyet az ő szemeikről és a halál nem lesz többé, sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak.

A történelmi egyházak híveinek többsége vagy még mindig a "Régi teremtés"-ben él (tapasztalatilag és hitbéli meggyőződésüket illetően) vagy ha a "Jelen korszak"-ban élnek, akkor is nagyon közel vannak annak baloldali határvonalához. Az ő legnagyobb problémájuk a hitetlenség. Ugyanaz igaz rájuk, mint amit Jézus názáreti rokonairól, ismerőseiről olvasunk:

Mk 6:5-6 Nem is volt képes ott semmi csodát tenni, **néhány beteget gyógyított csak meg**, kezeit rájuk téve. ⁶ És csodálkozott **az ő hitetlenségük miatt**.

A szélsőséges pünkösdi-karizmatikusok vagy teljességgel már az "Új teremtés"-ben élnek vagy a "Jelen korszak"-ban, de erősen annak jobboldali határvonalához közelítenek. Míg az előbbieket csoportját a túlzott pesszimizmus jellemzi („még nem”) Isten/a Szentlélek természetfeletti munkáját illetően, addig az utóbbi csoportot gyakran a túlzott optimizmus („már igen”).

Ezt a „már, de még nem” feszültségét jelzi az is, hogy Pál maga is beteg maradt, miközben betegeket gyógyított (2 Kor 12:9); Trofimusz is „betegem hagyta” (2 Tim 4:20) és Timóteust sem gyógyította meg (lehet, hogy nem tudta? - 1 Tim 5:23). De ezek nem előírások, hanem leírások, hogy történtek ilyen esetek is, amikor nem gyógyult meg egy hívő. Jakab levele egy előírás a betegséggel kapcsolatban. Fontos, hogy mindig a Szentírás előíró részei alapján fogalmazzuk meg, hogy mi Isten szándéka egy adott dologgal kapcsolatban és ne csupán a leíró részek alapján. Ezzel nem azt mondom, hogy a leíró részek nem bírhatnak útmutatással számunkra.

Tudjuk azt is, hogy a betegségnek lehetnek áldásos hatásai is a lelki életünkre. Péter azt írja, hogy „*aki testileg szenved, megszűnik a bűntől*” (1 Pt 4:1), tehát a testi szenvedésnek/betegségnek lehet egyfajta tisztító, megszentelő hatása is az életünkre, lelkünkre nézve. Egy sokak gyógyulásáért imádkozó evangelizátor (Merilyn Carothers) mondta egyszer, hogy ha hittel kérjük, akkor Isten meg fog gyógyítani, hacsak nincs még egy ennél is jobb terve.

Pál arra figyelmeztet, hogy „*ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban [t.i. hogy ő ebben a földi létben meg fogja oldani minden testi-lelki problémánkat], minden embernél nyomorultabbak vagyunk*” (1 Kor 15:19).

A feszültség persze ettől még továbbra is fennáll, t.i. hogy ha mindez igaz, akkor miért ígéri meg Jakab ugyanolyan határozottan a testi gyógyulást, mint a bűnbocsánatot: vagy mint János a bűnbocsánatot, amikor ezt írja: „*Ha megvalljuk bűneinket, Ő hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket és megtisztítson minket minden hamisságtól.*” (1 Jn 1:9)? És azon a tényen sem léphetünk túl könnyedén, hogy Jézus, amíg a földön járt, mindenkit meggyógyított, aki hozzá fordult a betegségével és hitte, hogy meg tudja őt gyógyítani. És a Szentlélek által ugyanez a Krisztus lakik most bennünk, akik hiszünk (Rm 8:9-10). Mi, az Egyház vagyunk az élő Krisztus Teste, földi képviselője.

Amióta Jakab intelmeit, a felségemmel együtt komolyan vesszük, azóta nem egy gyógyulást éltünk már át otthon és a cigányok között is, Jakab utasításait követve (izületi gyulladások, allergiás tünetek, magas láz, nagyobb ciszta, rühesség, derékfájdalom, Lyme-kór, epilepszia megszűnése, rákos folyamat visszafordulása stb.) és egyre nagyobb hittel, egyre bátrabban merünk imádkozni mindenféle testi tünetért úgy is, hogy megkenjük olajjal a beteg testrészt, megvallva azokat a bűnöket is, amiket a Szentlélek leleplez. És meglepően sokszor éljük át, hogy Isten valóra váltja az ígérteit. És azt is, hogy nem hallgatja meg imánkat, de ezt sokkal kevesebbszer éljük át, mint azelőtt. Mert a hitből való imádság tényleg megtartja a beteget és az Úr tényleg felsegíti őt.

Jakab Illést hozza példaként és azt írja, hogy Illés hozzánk hasonló természetű ember volt és imádkozott és Isten meghallgatta őt. Miben volt hozzánk hasonló? Őbenne is ott volt a Szentlélek, Aki az ŐSZ-ben csak prófétáknak, királyoknak adatott. Mi azonban már Pünkösöd után élünk, amikor Isten kiárasztotta a Szentlelket az ő népe minden egyes tagjára! Ami azt jelenti, hogy elvileg mindannyiunknak akkora hite lehetne, mint Illésnek!

Miért pont az esőért való könyörgést hozza példaként Jakab Illés életéből és miért nem a feltámasztásos csodát? Talán azért, mert az eső szintén a szövetségi áldások egyike volt! Illés idejében a nép hűtlenné vált isten iránt és megszegte a szövetséget. Isten ezért megvonta népétől az esőt. De amikor a nép megtért a Karmel-hegyen, megújította velük a szövetséget és, Illés könyörgésére újra esőt adott az ő népének.

Jakab ennek az epizódnak a felidézésével bizonyára azt jelzi, hogy a betegség és az abból való gyógyulás is az Istennel való szövetségi kapcsolat egyik megnyilvánulása. A betegség, Isten népén belül, továbbra is a szövetségsgzés következménye, a gyógyulás pedig továbbra is a szövetségmegújítás jele. Isten továbbra is szövetségben van az ő népével, az egyházzal, továbbra is szövetségi alapon viszonyul az ő népéhez. A szövetség dinamikája továbbra is érvényben van. Ne felejtjük el, hogy mi, az egyház vagyunk a helyreállított Izrael. És mennyivel tökéletesebb az új szövetség a réginé! Micsoda áldásokra számíthatunk, Isten megváltott szövetséges népeként e jelen korszakban, nem bakok és tulkok véreinek, hanem Jézus Krisztus tökéletes áldozatának köszönhetően!

„Nagy az ereje az igaz ember buzgó könyörgésének.” Csodálkozom, hogy Jakab nem Ábrahámot hozza példaként, ahogy korábban is tette (Jak 2:21-23). Hiszen ő, már mint igaz ember (1 Móz 15:6) imádkozott Abimélekért és családjá női tagjaiért és azok meg is gyógyultak (ld. korábban).

Mi Krisztusban ugyanolyan igazak vagyunk, mint Ábrahám vagy mint Illés. Ezek az instrukciók és a hozzá kapcsolódó csodálatos ígéretek miránk vonatkoznak, a mieink. Jézus nem csak a bűneinket, hanem a betegségeinket is elhordozta a kereszten. Ne féljete hát elhinni és megtenni mindazt, amit Jakab mond.

14 Beteg valaki közöttetek? Hívja magához a gyülekezet véneit, és imádkozzanak érte, és kenjék meg olajjal az Úr nevében. **15** És a hitből fakadó imádság megtartja a beteget, és az Úr felsegíti őt. És ha bűnöket követett is el, bocsánatot nyer. **16** Valljátok meg bűneiteket egymásnak, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok. Az igaz buzgó könyörgésének nagy ereje van.

Hiszitek-e ezt?

Akkor nincs szükségünk többé orvosokra? Ezt nem állítom. Sőt, hiszem, hogy sok minden, amit az orvostudomány felfedezett, az Isten ajándéka az emberiség számára és természetesen a keresztyén ember is élhet ezen ajándékokkal. A baj a tudomány bálványozásával (tudományizmus) van és azzal a naturalista szemlélettel, hogy ha valaki testileg megbetegszik, akkor annak kizárólag materiális/fizikai/szervi okai lehetnek, amit ugyanilyen módszerekkel és szerekkel kell és lehet meggyógyítani. Képzeljük el azt a keresztyén orvost, aki Jakabhoz hasonlóan holisztikusan tekint az emberre és a betegségre és a fizikai tünetek kezelésével együtt megpróbálja a beteget rávezetni arra is, hogy milyen lelki és egyéb, pl. életvitelbeli okai lehetnek a betegségének és egy holisztikus "terápiát" javasol a betegnek, ami magában foglalhatja akár a bűnvallást/bűnrendezést vagy az ördögűzést/szabadítást is.

Azt is fontos hangsúlyozni, hogy a betegség lehet általánosságban is a bűneset következménye, tehát nem csak konkrét bűnöké. És amíg Jézus vissza nem jön, úgy tűnik mindig is lesznek olyan hívő emberek, akiknél sejtetően nem valami konkrét bűn vagy démoni befolyás áll a betegség hátterében. Egy nagyon komoly hívő roma férfi jut eszembe, akit 10 év rákkal folytatott ádáz küzdelem után végül hazaszóltotta az Úr. Az igazi csoda számomra és sokunk számára az volt, hogy noha rettenetes fájdalmakat élt át az utolsó pillanatig, mégsem tagadta meg Jézust, sőt minden látogatójának bizonyosságot tett az ő drága Megváltójáról, élete utolsó leheletéig. Rengetegen imádkoztak érte és én külön ki is faggattam őt arról, hogy nem nyomja-e valami bűn a szívét, amit meg szeretne vallani. Nem juttatott eszébe egyetlen bűnt sem a Szentlélek és sok igaz ember imádkozott a gyógyulásáért (olyanok is, akiknek imádságára betegek gyógyulnak meg), ő mégis beteg maradt és ideje korán, 56 évesen meghalt. Ez egy óriási titok, amire csak azt mondhatjuk, és abban bízhatunk, hogy Istennek volt még egy a testi gyógyulásnál is jobb terve...